

REČENICA

DISKURZ je jezična jedinica najviše razine. To je potpuni jezični izraz u kojemu je rečeno sve što se trebalo i htjelo reći. Rečenica može biti diskurz, ali i ne mora.

Vuk dlaku mijenja, ali ćud ne.

Ljudski je grijehiti.

Eugene Ionesco: Stolice (drama apsurdna)

Temeljna sintaktička jedinica kojom se prenosi potpuna i razumljiva obavijest.

***ISKAZ** je rečenica promatrana kao komunikacijska jedinica (kontekstualno uključena jedinica komunikacijskoga procesa). Sastoji se od onoga što je već poznato (**tema**) i od nove obavijesti (**rema**).

Na utakmicu su išli svi gosti. Iako im se ona nije pretjerano svidjela, obećali su ponovno doći.

- U prvoj rečenici sve je nova obavijest (rema). U drugoj riječi **im, ona** već su nam otprije poznate (tema), a ostale su riječi rema (nova obavijest).

ČLANJIVOST - mogućnost rastavljanja rečenice na sastavne dijelove/članove:

samostalni članovi:
S, P, O, PO

nesamostalni članovi:
At., Ap.

OBAVIJESNOST ISKAZA* - rečenicom se prenosi obavijest; zalihost (višak obavijesti)

PRIOPĆAJNA SVRHA (ciljna usmjerenost)

izjavne rečenice (.)

upitne rečenice (?)

usklične rečenice (!)

VREMENSKO-NAČINSKA SVOJSTVA (MODALNOST): rečenicom se izriče obavijest o načinu i vremenu radnje

glagolskim oblicima (apsolutna i relativna uporaba)

ostalim riječima: priložima, imenicama, prijedložnim izrazima

izjavni/indikativ

zapovjedni/imperativ

pogodbeni/kondicional

željeni/optativ